

การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษโดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานของโรงเรียนบ้านกองโค

The Development Sufficiency Schools into Learning Centers Based on the
Philosophy of Sufficiency Economy in Education Using Local Culture as a Foundation
of Ban Kong Ko School.

นิรติ บัวทอง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกองโค

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงโรงเรียนบ้านกองโค เพื่อพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษโดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานของโรงเรียนบ้านกองโค และเพื่อศึกษาผลการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษโดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานของโรงเรียนบ้านกองโค กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 รวมทั้งสิ้นจำนวน 159 คน โดยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2 วงรอบ 10 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจรายการ แบบสอบถามประมาณค่า ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม และประเด็นคำถามในการประชุมเชิงปฏิบัติการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนบ้านกองโค ในภาพรวมหลังการพัฒนา พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76, \sigma = 0.43$)

2. ผลการศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษโดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานของโรงเรียนบ้านกองโค ในภาพรวม 3 ด้าน หลังการพัฒนา พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78, \sigma = 0.42$)

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนบ้านกองโค ก่อนและหลังการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -68.82, p < .001$)

4. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานของโรงเรียนบ้านกองโค ก่อน และหลังการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -137.68, p < .001$)

คำสำคัญ : การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง, ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา, วัฒนธรรมท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to investigate the operational conditions of the Sufficiency School at Ban Kong Kho School and to develop the Sufficiency School toward becoming a Learning Center based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Education using local culture as the foundation and examine the outcomes of the development toward becoming a Learning Center based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Education grounded in local culture at Ban Kong Kho School. The target group consisted of 159 participants selected through purposive sampling, including school administrators, teachers, members of the Basic Education School Board Committee, community leaders, local wisdom scholars, parents, and students from Grades 1–6. The study employed a two-cycle participatory action research (PAR) process comprising ten steps. Research instruments included a checklist survey form, a rating-scale questionnaire, focus group discussion questions, and workshop discussion guidelines. The statistical methods used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that:

1. The overall operational conditions of the Sufficiency School at Ban Kong Kho School after development were at the highest level ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.43$).

2. The overall development of the Sufficiency School toward becoming a Learning Center based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Education using local culture as the foundation, across three aspects after development, was at the highest level ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$).

3. The comparison of the operational conditions of the Sufficiency School before and after development showed a statistically significant difference at the .05 level ($t = -68.82$, $p < .001$).

4. The comparison of the development toward becoming a Learning Center based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Education using local culture as the foundation before and after development showed a statistically significant difference at the .05 level ($t = -137.68$, $p < .001$).

Keywords : Development of a Sufficiency School; Learning Center based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Education; Local Culture.